

Polityka oraz procedury ochrony dzieci przed krzywdzeniem

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez personel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sochaczewie jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Każdy członek personelu traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Personel PCPR w Sochaczewie, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji.

Polityka oraz procedury ochrony dzieci przed krzywdzeniem opiera się na następujących podstawach prawnych:

1. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809)

§ 1

Słowniczek pojęć/objaśnienie terminów używanych w niniejszej Polityce oraz procedurach ochrony dzieci przed krzywdzeniem

1. Personelem lub członkiem personelu jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, a także wolontariusz i stażysta Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sochaczewie.
2. Dyrektor to Dyrektor PCPR w Sochaczewie.
3. Członek Zespołu to osoba wskazana przez Dyrektora do stałego Zespołu do spraw ochrony dzieci przed krzywdzeniem. Dyrektor sprawuje nadzór nad Zespołem.
4. Dzieckiem jest każda osoba do ukończenia 18. roku życia.
5. Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego

rodzic, opiekun prawny, rodzic zastępczy.

6. Zgoda opiekuna dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z opiekunów dziecka.

W przypadku braku porozumienia między opiekunami dziecka należy poinformować opiekunów o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.

7. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu PCPR w Sochaczewie lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.

8. Osoba odpowiedzialna za Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem to wyznaczony przez Dyrektora członek Zespołu sprawujący nadzór nad realizacją Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w PCPR w Sochaczewie.

9. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

§ 2

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

1. Personel PCPR w Sochaczewie w oparciu o posiadaną wiedzę dotyczącą ochrony dzieci przed krzywdzeniem w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci.

2. W przypadku powzięcia przez członka personelu podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, lub zgłoszenia takiej okoliczności przez dziecko lub opiekuna dziecka, członek personelu ma obowiązek poinformować o tym zdarzeniu członka Zespołu. Powyższa sytuacja musi mieć odzwierciedlenie w pisemnej notatce służbowej. Zespół przekazuje informację o zaistniałym zdarzeniu Dyrektorowi.

3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka członek Zespołu podejmuje rozmowę z opiekunami, przekazując im informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywuje ich do szukania dla siebie pomocy.

4. Zespół monitoruje sytuację i dobrostan dziecka.

5. Członek personelu, który powziął informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, jest zobowiązany do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane w związku z realizacją procedury ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

6. Schemat podejmowanych działań Zespołu w oparciu o kwestionariusz oceny ryzyka stanowi Załącznik Nr 7 niniejszej Polityki.

§ 3

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy personelem a dziećmi

1. Personel jest zobowiązany do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy komunikat bądź działanie wobec dziecka jest adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci.
2. Personel działa w sposób otwarty i przejrzysty dla innych.
3. Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy personelem a dziećmi obejmują : komunikację z dziećmi, działania z dziećmi, kontakt fizyczny z dziećmi, kontakty poza godzinami pracy i bezpieczeństwo online.
4. Personel zna i stosuje zasady bezpiecznych relacji personelu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sochaczewie z dziećmi stanowiące Załącznik Nr 1 do niniejszej Polityki oraz procedur ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

§ 4

Kwalifikacje zagrożenia bezpieczeństwa dzieci

1. Zagrożenie bezpieczeństwa dzieci może przybierać różne formy, z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania.
2. Przyjmuje się następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa dzieci:
 - a. popełniono przestępstwo na szkodę dziecka (np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem),
 - b. doszło do innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem, takiej jak np. krzyk, kary fizyczne, poniżanie,
 - c. doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem).
3. Na potrzeby niniejszego dokumentu wyróżniono procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę dziecka przez:
 - a. osoby dorosłe (personel, inne osoby trzecie, opiekunów),
 - b. inne dziecko.

§ 5

Ogólne procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

1. Interwencja prowadzona jest przez członka Zespołu do spraw ochrony dzieci przed krzywdzeniem.
2. Do udziału w interwencji można zaprosić specjalistów spoza personelu, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z dzieckiem o trudnych doświadczeniach.
3. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby. Członek personelu, który powziął informację o zagrożeniu zdrowia lub życia dziecka, przekazuje ją niezwłocznie do Zespołu.
4. Członek Zespołu informuje Dyrektora oraz opiekunów o podejrzeniu krzywdzenia dziecka, a następnie Dyrektor składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioszek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich.
5. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi Załącznik Nr 2 do niniejszej Polityki. Kartę załącza się do rejestru interwencji prowadzonego przez PCPR w Sochaczewie.

§ 6

Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osobę dorosłą

1. W przypadku gdy powzięto informację o krzywdzeniu dziecka członek Zespołu przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka starając się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.
2. Zespół organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
3. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo, Dyrektor sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwych organów wymiaru sprawiedliwości.

4. W przypadku, gdy z postawy opiekunów wynika, że nie są oni zainteresowani pomocą dziecku, ignorują zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają dziecka, które doświadczyło krzywdzenia, Dyrektor sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego.
5. W przypadku, gdy z przeprowadzonych przez Zespół ustaleń wynika, że opiekun dziecka zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej, Dyrektor informuje właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie.
6. W przypadku, gdy z przeprowadzonych przez Zespół ustaleń wynika, rodzina stosuje przemoc wobec dziecka (opiekun/inny domownik krzyczy na dziecko, stosuje klapsy lub podobne rodzajowo kary fizyczne), wszczynana jest procedura „Niebieskie Karty”.
7. W przypadku, gdy istnieje podejrzenie krzywdzenia dziecka przez członka personelu, wówczas osoba ta zostaje odsunięta do czasu wyjaśnienia sprawy od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko z dzieckiem pokrzywdzonym).

§ 7

Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia rówieśniczego

1. W przypadku, gdy powzięto informację o krzywdzeniu dziecka przez inne dziecko (i jest to sytuacja związana wyłącznie z właściwością PCPR w Sochaczewie) członek Zespołu przeprowadza rozmowę z dzieckiem podejrzanym o krzywdzenie i jego opiekunami, oraz rozmowę z dzieckiem poddawany krzywdzeniu i jego opiekunami, a ponadto z innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu starając się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji. Dla dziecka krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne karty interwencji zgodnie z Załącznikiem Nr 2 niniejszej Polityki.
2. Wspólnie z opiekunami dziecka krzywdzącego należy opracować plan naprawczy, celem zmiany niepożądanych zachowań.
3. Z opiekunami dziecka poddawanego krzywdzeniu należy opracować plan zapewnienia mu bezpieczeństwa, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia.
4. W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzewane o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez opiekunów, innych dorosłych bądź inne dzieci.

W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy podjąć interwencję także w stosunku do tego dziecka.

5. Zespół organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia.

§ 8

Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku dzieci w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sochaczewie

1. PCPR w Sochaczewie zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. PCPR w Sochaczewie, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
3. Wytyczne dotyczące zasad publikacji wizerunku dzieci w PCPR w Sochaczewie stanowią Załącznik Nr 3 do niniejszej Polityki oraz procedur ochrony dzieci przed krzywdzeniem.
4. Utrwalanie wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) przez Personel lub przedstawicieli mediów na terenie PCPR w Sochaczewie wymaga pisemnej zgody opiekuna dziecka.
5. W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, personel powinien skontaktować się z opiekunem dziecka, przy czym podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka możliwe jest wyłącznie za zgodą opiekuna.
6. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, opisana powyżej zgoda opiekuna na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.
7. Upublicznienie przez członka personelu wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody opiekuna dziecka na upublicznienie wizerunku dziecka, która powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany.

§ 9

Monitorowanie realizacji Polityki

1. Dyrektor wyznacza osobę odpowiedzialną za Politykę oraz procedury ochrony dzieci przed krzywdzeniem w instytucji, która jest członkiem stałego Zespołu do spraw ochrony dzieci

przed krzywdzeniem.

2. Osoba, o której mowa w punkcie powyżej, jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Polityki oraz procedur ochrony dzieci przed krzywdzeniem w PCPR w Sochaczewie, oraz za reagowanie na sygnały naruszenia niniejszej Polityki, może także proponować konieczne jej zmiany.

3. Osoba ta przeprowadza, raz na 12 miesięcy wśród personelu, ankietę monitorującą standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem, Wzór ankiety stanowi Załącznik Nr 4 do niniejszej Polityki oraz procedur ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

4. Osoba, o której mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu, dokonuje analizy ankiet wypełnionych przez członków personelu i na tej podstawie sporządza raport monitorujący realizację w PCPR w Sochaczewie standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem, który następnie przekazuje Dyrektorowi.

5. Dyrektor wprowadza do Polityki oraz ochrony dzieci przed krzywdzeniem niezbędne zmiany wynikające z raportu, o którym mowa powyżej.

§ 10

Zasady rekrutacji personelu

Po wejściu w życie Polityki oraz procedur ochrony dzieci przed krzywdzeniem rekrutacja personelu PCPR w Sochaczewie odbywać się będzie zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji członków personelu stanowiącej Załącznik Nr 5.

§ 11

Przepisy końcowe

1. Polityka oraz procedury ochrony dzieci przed krzywdzeniem wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia. Personel PCPR zobowiązany jest do niezwłocznego zapoznania się z Polityką oraz procedurami i złożenia Oświadczenia stanowiącego Załącznik Nr 6.

2. Polityka oraz procedury ochrony dzieci przed krzywdzeniem zostanie ponadto wywieszona na tablicy ogłoszeń w siedzibie PCPR oraz umieszczona na stronie internetowej PCPR w Sochaczewie.